

Retningslinjer for folkehøjskolerne i lyset af COVID-19 gældende fra 1. august 2020 for folkehøjskolernes lange kurser

3. juli 2020

Folkehøjskolerne skal i efteråret 2020 i relation til afviklingen af højskolernes lange efterårskurser fortsat indrette sig, så spredning af COVID-19 undgås. Der henvises til Sundhedsstyrelsens vejledning "COVID-19: Forebyggelse af smittespredning" gældende fra den 10. maj 2020 og andre relevante vejledninger fra sundhedsmyndighederne: <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/COVID-19-Forebyggelse-af-smittespredning>.

Nærværende retningslinjer er udarbejdet i samarbejde med Folkehøjskolernes Forening i Danmark og har været til høring i Sundhedsstyrelsen og Arbejdstilsynet.

Undervisningen på folkehøjskoler foregår som udgangspunkt fysisk på skolen. Skolerne skal tage sundhedsmæssige hensyn i organiseringen af undervisning for at undgå smittespredning. Medarbejdere og kursister/elever på folkehøjskolerne er undtaget fra det gældende forsamlingsforbud i undervisningssammenhænge, herunder pædagogisk tilrettelagt samvær og almindeligt samvær. De sundhedsfaglige anbefalinger om isolation ved symptomer, hygiejne og afstand vil dog fortsat være gældende.

Grundelementerne for forebyggelse af smittespredning bør iagttages af alle, og hvor et element ikke kan overholdes bør de andre intensiveres. Grundelementerne er, i prioriteret rækkefølge:

1. Isolation af personer med symptomer fx i eget hjem eller på sygehus.
2. Hygiejne med fokus på hostetikette, håndhygiejne og kontaktpunkter.
3. Kontaktreduktion med fokus på afstand, hyppighed, varighed og barrierer.

På folkehøjskolerne organiseres kursisterne/eleverne overordnet som følger:

- Kursisterne/eleverne kan med fordel organiseres i primærgrupper. Anbefalingen om minimum 1 meters afstand kan fraviges for primærgrupperne.
- Primærgruppen defineres efter skolens fysiske indretning på kursisters/elevernes bo-områder, hvor man deler værelser, toiletter, bad og evt. lokalt opholdsareal.
- En primærgruppe må omfatte ca. 25-30 kursister/elever. Der gælder særligt for skoler med elevhold på mellem 30 og 50 elever (pr semester), at primærgrupper undtagelsesvis kan omfatte op til 50 elever, hvis der er tungtvejende argumenter herfor, herunder hvor f.eks. bygningsmæssige forhold mv., kan begrunde det. I disse tilfælde skal der være særligt fokus på at overholde øvrige retningslinjer i relation til hygiejne og rengøring. Undervisning bør i så fald gennemføres sådan at de studerende primært har ansigterne vendt i samme retning og bevæger sig mindst muligt rundt mellem hinanden.
- Toilet- og badefaciliteter skal deles af færrest mulige kursister/elever og i videst mulig ustrækning inden for primærgrupperne. Hvor flere værelser deles om bade- og toiletfaciliteter, bør der fastsættes en fordeling (hvilke værelser/primærgrupper bruger hvilke toiletter/bad).

- Medarbejderne indgår ikke i primærgrupperne, og anbefalingen om minimum 1 meter mellem medarbejdere og kursisterne/elevernes skal så vidt muligt overholdes både i undervisningen og samværsdelen.
- Kursister/elever, der selv vurderer at være i øget risiko for at blive smittet og alvorligt syg af Covid-19 jf. <https://www.sst.dk/da/corona/personer-i-oeget-risiko>, bør placeres i separate primærgrupper, og her er anbefalingen at holde minimum 2 meters afstand. Såfremt skolen grundet dennes fysiske rammer ikke kan overholde 2-meterskravet, kan skolen af hensyn til den begrænsede elevoptagelse, begrænse optaget af elever, der selv vurderer, at de har øget risiko for smitte og alvorlig sygdom. Medarbejdere, der selv vurderer at være i øget risiko for at blive smittet og alvorligt syg af Covid-19 jf. <https://www.sst.dk/da/corona/personer-i-oeget-risiko>, anbefales altid at holde minimum 2 meters afstand kursister/eleverne og andre medarbejdere mv.
- Arbejdsgiverne/folkehøjskolerne opfordres i øvrigt til inddragelse af medarbejderne i planlægning af de konkrete tiltag. Arbejdsgiverne skal som led i samarbejde om sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen inddrage medarbejdere i planlægningen af konkrete tiltag med betydning herfor. Hvor der findes en arbejdsmiljøorganisation, skal det ske med inddragelse af denne.
- Det påhviler til hver en tid højskolens ledelse at vurdere, om skolens undervisning og aktiviteter kan gennemføres sundhedsmæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med gældende retningslinjer. Hvis dette ikke er muligt, må de pågældende aktiviteter undlades eller aflyses.

Table 1. Retningslinjer for folkehøjskolerne

Håndtering af sygdom	<ul style="list-style-type: none"> • Kursister/elever, der har symptomer på COVID-19, skal hurtigst muligt tage hjem og kontakte læge eller vagtlæge telefonisk mhp. vurdering og test. • Hvis man som kursist/elev har symptomer på COVID-19, og man ikke kan tage hjem med det samme, bør man isoleres på skolen, indtil man kan tage hjem. Kursisten/eleven må vende tilbage til aktiviteterne på skolen, når mistanke om COVID-19 er udelukket ved test eller 48 timer efter, at symptomerne er ophørt. • Syge kursister/elever, der af særlige årsager ikke kan tage hjem, skal sættes i selv-isolation på skolen, indtil 48 timer efter symptomerne er ophørt. Fsva. rengøring henvises der til retningslinjer for rengøring nedenfor samt https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Isolation-ved-paavist-COVID-19. • Skolen skal stille værnemidler til rådighed for medarbejdere, som skal tilse en syg kursist/elev, herunder handsker, visir og eventuelt beskyttelsesdragt. Værnemidler er dog ikke nødvendigt, hvis anbefalingen om 1-2 meters afstand følges. • Bliver en kursist/elev konstateret smittet med COVID-19, skal alle kursister/elever i primærgruppen betragtes som nære kontakter, og skolen skal identificere andre mulige nære kontakter. Kontakterne skal tage hjem, isoleres og testes og kan afhængig af prøvesvar evt. vende tilbage senere jf. Sundhedsstyrelsens retningslinjer for dette: https://www.sst.dk/da/Nyheder/2020/Smitteopsporing-hos-naere-kontakter. • Hvis en medarbejder har symptomer på COVID-19, skal medarbejderen forlade skolen og søge isolation hurtigst muligt. Medarbejderen må vende tilbage, når mistanke om smitte er udelukket ved test eller 48 timer efter, at symptomerne er ophørt.
-----------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Det bemærkes, at man regnes for at være smittet, hvis man testes positiv for COVID-19 – både med og uden symptomer. I sådanne tilfælde skal man isolere sig i 7 dage efter testen er taget og anses herefter for smittefri. Dette gælder både kursister/elever og medarbejdere. Hvis man inden for de 7 dage udvikler symptomer skal der gå 48 timer efter symptomophør (og minimum de 7 dage), før man kan vende tilbage til aktiviteter på skolen. Der henvises i øvrigt til: https://www.sst.dk/da/nyheder/2020/information-til-dig-der-er-testet-positiv-for-ny-coronavirus-og-til-dig-der-skal-testes.
Organisering af undervisningen og pædagogisk tilrettelagt samvær	<ul style="list-style-type: none"> • De generelle anbefalinger til afstand på 1 meter gælder for alle kursister/elever, der ikke indbyrdes tilhører samme primærgruppe. • For aktiviteter med høj dråbeafgivelse, fx fællessang, følges anbefalingen om 2 meters afstand for alle kursister/elever, der ikke indbyrdes tilhører samme primærgruppe. • Anbefalingen om 2 meters afstand følges også af lærer/foredragsholder til første række. • Kursister/elever kan med fordel placeres med ansigtet vendt i samme retning. Ved ansigtsvendte aktiviteter, herunder bordopstilling skal der ligeledes sikres 1 meters afstand. Dette gælder medmindre kursisterne/eleverne tilhører samme primærgruppe. • Der vil være aktiviteter eller situationer i undervisningen, herunder sports- og idrætsaktiviteter, hvor anbefalingen om 1 meters afstand ikke kan efterleves. I disse situationer er det vigtigt, at der er ekstra opmærksomhed på de generelle anbefalinger omkring hygiejne. Dette gælder fx for kursister/elever med handicap, som har brug for personlig hjælp for at kunne deltage i højskoleaktiviteterne på lige fod med de øvrige kursister/elever. • Undervisningen kan godt organiseres på tværs af primærgrupperne, så kursisterne/eleverne kan deltage på niveauhold og indgå i valgfag på tværs, men der skal fortsat være fokus på overholdelse af afstandskravene. • Ekskursioner skal afvikles under samme retningslinjer som der er gældende for det omgivende samfund, med mindre der er tale om afgrænsede rum/områder, der er forbeholdt skolens kursister/elever f.eks. i ekskursionsbusser, ophold i naturen eller særskilt reserverede lokaler. Der henvises i øvrigt til Kultursministeriets retningslinjer for genåbning af udendørsaktiviteter for idræts- og foreningslivet mv. og underpunktet '<i>Særlige retningslinjer for medvirkende skuespillere, musikere, sangere og dansere, artister mv.</i>' i Kulturministeriets retningslinjer for genåbning af kulturproduktioner og kulturarrangementer med siddende publikum.
Kursister/elever, der deler værelse	<ul style="list-style-type: none"> • Der skal være mindst 1 meter mellem sengene på værelset. (målt fra næse til næse på de sovende, ikke mellem sengekantene). Medmindre der er tale om kursister/elever, der ankommer til skolen som par og/eller familie/nær relation. • Kursisten/eleven har personlige håndklæder ved deling af toilet, håndvask med flydende sæbe og bedefaciliteter i tilknytning til værelset, og udluftning skal ske mindst to gange dagligt med gennemtræk i 10 minutter. • Rengøring dagligt af kontaktflader med vand og sæbe, bl.a. dør- og vindueshåndtag, stige til køjesenge, stikkontakter/lysafbrydere, bordoverflader, bordkanter og stolerygge.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kursister/elever bør undgå besøg på andre elever/kursisters værelser udenfor primærgruppen.. • Toiletter og håndvaske, der benyttes af flere værelser, rengøres to gange dagligt. • Brusepladser svabes, og armaturer aftørres med papirserviet efter hver brug (se endvidere under 'Rengøring').
Måltider	<ul style="list-style-type: none"> • Der skal sikres grundig håndvask og/eller afspritning af hænderne forud for måltider. • Primærgrupperne kan udgøre kursisternes/elevernes faste spisegrupper, som placeres ved faste borde. Hvis måltidet ikke organiseres i primærgrupper, skal afstandskravet på 1 meter overholdes. • For at sikre min. 1 meters afstand mellem primærgrupperne eller mellem kursisterne/eleverne ved spisning kan det være nødvendigt, at kursisterne/eleverne spiser forskudt af hinanden eller på forskudte tidspunkter. • Maden serveres enten som portionsanretninger eller ved bordene. Buffeter kan betjenes af personale eller få udvalgte kursister/elever. Det er ligeledes muligt at tilbyde buffet med portionsanrettet mad. • Kursisterne/eleverne kan deltage i madlavningen.
Kursisters/elevers frie tid (dvs. uden for undervisning og pædagogisk tilrettelagt samvær)	<ul style="list-style-type: none"> • Ved samvær med andre kursister/elever uden for primærgruppen skal anbefalingen om afstand på 1 meter i videst muligt omfang respekteres. • Der vil være aktiviteter eller situationer, hvor anbefalingen om 1 meters afstand ikke kan efterleves. I disse situationer er det vigtigt, at der er ekstra opmærksomhed på de generelle anbefalinger om hygiejne. • Der henvises i øvrigt til Kultursministeriets retningslinjer for genåbning af udendørsaktiviteter for idræts- og foreningslivet mv. og underpunktet '<i>Særlige retningslinjer for medvirkende skuespillere, musikere, sangere og dansere, artister mv.</i>' i Kulturministeriets retningslinjer for genåbning af kulturproduktioner og kulturarrangementer med siddende publikum.
Rengøring	<ul style="list-style-type: none"> • Skolen skal gennemgå alle rengøringsrutiner på skolen og tage de fornødne forholdsregler for at sikre, at de overholder sundhedsmyndighedernes anbefalinger til rengøring ift. at forhindre smitte. • Kursisterne/eleverne kan deltage i rengøringen, såfremt nærværende retningslinjer overholdes. • Rengøring med vand og sæbe er i udgangspunktet tilstrækkeligt. • Fælles toiletter rengøres mindst to gange dagligt. • Borde- og kontaktpunkter rengøres mindst to gange dagligt, fx vandhaner, toiletknapper, toiletsæder, bordoverflader, dørhåndtag, gelændere, armlæn, lyskontakter o.l. • Skraldespande tømmes, inden de er helt fyldte og mindst en gang dagligt. • Indendørs fællesarealer rengøres dagligt. • Ovenstående retningslinjer vedr. rengøring kan fraviges, såfremt lokaler/værelser/fællesrum ikke har været benyttet siden seneste rengøring (f.eks. pga. ekskursioner og lignende).
Kursisters/elevers færden uden for skolen	<ul style="list-style-type: none"> • Det skal præciseres over for kursister/elever, der forlader skolens matrikel, f.eks. ved indkøb og lignende, at de skal overholde de gældende retningslinjer for det øvrige samfund, herunder

	anbefalinger om afstand og forsamlingsbegrænsning. Kursisterne/eleverne kan opfordres til, så vidt det er muligt, at blive på skolen i weekenderne frem til sommerferien. Dette vil dog ikke gøre sig gældende for kursister/elever på korte kurser.
--	--

Det bemærkes, at Kulturministeriet har noteret sig, at Folkehøjskolernes Forening i samarbejde med forskere fra Serumintituttet og Københavns Universitet afsøger mulighederne for et forskningsprojekt, der involverer forsøg med andre retningslinjer end de ovenfor beskrevne. Retningslinjerne kan i lyset af et velbeskrevet forskningsprojekt evt. revideres for en afgrænset gruppe af højskoler. Forskningsprojektet vil kun være relevant, hvis der igen kommer en nedlukning af samfundet. Det er imidlertid allerede nu relevant at se på retningslinjerne herfor for at være på forkant. Der nedsættes derfor en arbejdsgruppe med repræsentanter fra FFD og Kulturministeriet, som ser på udformningen af retningslinjer herfor. Sundhedsstyrelsen bistår med rådgivning.

Det bemærkes videre, at det er aftalt, at nærværende retningslinjer vil blive genbesøgt i løbet af efteråret 2020 med henblik på justering.